

*М. А. Сокова, Управління фінансового моніторингу
ПАТ “Банк ринкові технології, м. Київ*

ПОБУДОВА СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ПВД/ФТ У БАНКУ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ЗЛОЧИННИХ ДОХОДІВ АБО ФІНАНСУВАННЮ ТЕРОРИЗМУ НА МІКРОРІВНІ

На мікрорівні механізм протидії легалізації злочинних доходів пов'язаний передусім зі створенням системи внутрішнього контролю у сфері протидії відмиванню доходів/фінансуванню тероризму (далі – ПВД/ФТ).

Система внутрішнього контролю у сфері ПВД/ФТ організовується органами управління банком, уповноваженими на це внутрішніми документами. Дана система створюється з метою моніторингу та контролю, виявлення та аналізу проблем, пов'язаних з нею, а також розробки пропозицій щодо вдосконалення процесу протидії “відмиванню” коштів.

Наразі існує багато невирішених проблем при створенні системи внутрішнього контролю в області ПВД/ФТ.

Однією з основних проблем, з якою стикаються банки при створенні системи внутрішнього контролю у сфері ПВД/ФТ є розробка системи управління ризиком використання організації з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму. Варто зазначити, що система контролю повинна базуватися на компетенції різних органів управління, банком. Чіткий розподіл функцій та ефективна взаємодія різних ланок управління банком забезпечить більш ефективний контроль та зменшить витрати на матеріальні та не матеріальні ресурси.

Взаємодія різних ланок управління банком та їх компетенція у сфері ПВД/ФТ показана на рис. 1.

Ефективність даної системи забезпечує ефективна взаємодія усіх працівників банку, які в межах своєї компетенції виконують функції щодо здійснення фінансового моніторингу, та прямо чи опосередковано здійснюють обслуговування клієнтів, беруть участь у забезпеченні здійснення фінансових операцій. Існує потреба в відстеженні доходів та активів будь-якої організації на базі комп'ютерної обробки всіх даних щодо її господарської діяльності, повідомлень від банків, інших кредитно-фінансових закладів, страхових компаній тощо.

У той же час в умовах розвитку корпоративного управління в фінансових установах України виникають проблеми контролю за поточною діяльністю керівного складу фінансової установи. Зокрема існує проблема незалежності органів контролю, які перевіряють діяльність органів управління фінансовою установою, які повинні неупереджено проводити контроль та висувати зауваження і пропозиції відносно діяльності фінансової установи.

Тому система внутрішнього контролю банку за дотриманням як нормативних, так і внутрішніх документів та процедур протидії легалізації доходів, має пріоритетне значення та має бути побудована відповідно до організації структури та сфер діяльності установи, а її діяльність повинна мати характеристики достовірності, інформативності та оперативності.